

Kolorektal kanserli 75 yaş ve üstü hastalarda laparoskopik rezeksiyonun kısa, orta ve uzun dönem sonuçları

Derya Salim Uymaz¹, Süleyman Bademler⁵, Nail Omerov⁴, Yalın İşcan³, Burçin Batman², Kürşat Serin², Hasan Altun², Çiğdem Arslan⁶, Oktar Asoğlu²

¹bakırköy sadi konuk eğitim ve araştırma hastanesi, genel cerrahi kliniği, istanbul

²liv hospital ulus, genel cerrahi kliniği, istanbul

³fatih sultan mehmet eğitim ve araştırma hastanesi, genel cerrahi kliniği, istanbul

⁴istanbul üniversitesi istanbul tıp fakültesi genel cerrahi, genel cerrahi ana bilim dalı, istanbul

⁵istanbul üniversitesi istanbul tıp fakültesi onkoloji enstitüsü, genel cerrahi kliniği, istanbul

⁶acıbadem hastanesi, genel cerrahi kliniği, bodrum, muğla

AMAÇ: Türkiye’de beklenen yaşam süresi 2000 yılında 71 olarak bildirilmektedir ve bu rakamın 2023 yılında 77.9 olması beklenmektedir(www.tuik.gov.tr). Bu çalışmanın amacı geriatrik (≥ 75) kolorektal kanserli olgularda laparoskopik kolon ve rektum rezeksiyonunun uzun dönem onkolojik sonuçlarının incelenmesidir.

METOD: 2005 ve 2015 yılları arasında kolorektal kanser tanısıyla laparoskopik radikal rezeksiyon yapılan 75 yaş ve üstü 74 kolorektal kanserli hasta çalışmaya dahil edildi. Hastalar kolon ve rektum kanserli olgular olarak iki gruba ayrıldı. Ameliyat öncesi ASA, VKİ, kanserin evresi, peroperatif ve postoperatif komplikasyonlar ve uzun dönem onkolojik sonuçlar incelendi.

BULGULAR: Çalışmaya 36 kolon ve 38 rektum kanserli hasta dahil edildi. Rektum kanserli hastalarda ASA skoru 15(%39.5) hastada II, 23(%60.5) hastada III olarak belirlenirken kolon kanserli olgularda 1(%2.8) hastada I, 5 (%13.9) hastada II ve 30(%83.3) hastada III olarak belirlendi. Hastanede yatış süreleri incelendiğinde rektum grubunda ortalama 8.6 ± 7.67 gün iken kolon kanserli grupta 6.83 ± 5.07 gün olarak görüldü. Toplam 13(%17.6) hastada ameliyat sonrası komplikasyon görünürken erken ameliyat sonrası ölüm 2(%2.7) hastada görüldü. İkincil ameliyat gerektiren komplikasyonlar kolon grubunda 2 hastada kanama ve anastomoz kaçağı, rektum grubunda ise 2 hastada anastomoz kaçağı saptandı, minör komplikasyon görünen 9 hastada ise konservatif takip yapıldı. Rektum grubundaki 38 hastanın 13(%34.21)’ü takip esnasında ölümlenirken bu hastaların ameliyattan sonra sağkalım süreleri ortalama 41.3 ay olarak hesaplandı. Bu 13 hastanın 10’u kanser dışı nedenlerle kaybedildi. Kanser nedeniyle kaybedilen 3 hastanın ortalama sağkalım süreleri 56.3 ± 29.91 ay olarak hesaplandı. Rektum kanserinde geriye kalan 25 hasta hastalıksız olarak ortalama 58.76 aydır yaşamaktadır. Kolon grubunda 36 hastanın 6(%16.67)’sı takip süresinde ölümlenirken, ameliyattan sonra ortalama 50.5 ay yaşadılar. Bu 6 hastadan 3(%8.3)’ü kanser nedeniyle kaybedilirken ortalama hastalıksız sağkalım 26.6 ay olarak hesaplanırken ortalama sağkalım 50.3 ay olarak hesaplandı. Kolon grubunda geride kalan 30 hasta 42.36 ± 24.0 aydır hastalıksız olarak yaşamaktadır.

Tartışma ve SONUÇ: İleri yaşlı hastalarda gerek yüksek ASA skoru, gerek kardiyovasküler ve pulmoner hastalıklar gibi yandaş hastalıkların beklenen yüksek mortalite ve morbiditesi, gerekse beklenen yaşam ömrünün uzun olmaması yapılacak radikal kanser cerrahi girişimlerini tartışmaya açmaktadır. Bu hasta gruplarında laparoskopik yöntem mortalite ve morbiditeyi azaltmaktadır. Kanser cerrahisi için uygulanan radikal yöntemler ise ülkemizde genç insanlardaki gibi iyi onkolojik sonuçlara sahiptir. Uzun dönem sonuçlara baktığımızda komorbidite faktörleri (kardiyovasküler hastalık) geriatrik hastalarda sağkalımı belirleyen en önemli faktör olarak göze çarpmaktadır.